

Praćenje ispunjenja obveze proaktivne objave zakona i drugih propisa koji se odnose na područje rada 20 ministarstava

Sukladno točki 1. članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti obvezna su na svojim internetskim stranicama, na lako pretraživ način, objaviti zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, što obuhvaća zakone i druge propise kojima se uređuje djelokrug rada tijela, kao i zakonske i podzakonske propise te opće akte koji se odnose na osnivanje i ustrojstvo samog tijela.

Sa svrhom utvrđivanja u kojoj mjeri središnja tijela državne uprave ispunjavaju predmetnu zakonsku obvezu, Povjerenik za informiranje je tijekom srpnja 2019. godine proveo praćenje službenih internetskih stranica 20 ministarstava.

Naime, ministarstva, kao središnja tijela državne uprave, trebaju biti primjer dobre prakse drugim tijelima, poglavito tijelima koja nemaju dovoljne organizacijske i ljudske potencijale za maksimalno usklađivanje sa zakonskom obvezom proaktivne objave informacija, kako bi ta tijela, na mjestu gdje je potrebno objaviti zakone i druge propise koji se odnose na njihovo područje rada, mogla objaviti i poveznicu na rubriku internetske stranice nadležnog ministarstva (primjerice, osnovne i srednje škole mogu u rubrici namijenjenoj objavi zakona i drugih propisa, objaviti poveznicu na rubriku unutar koje Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavljuje pripadajuće propise koji uređuju osnovno i srednje školstvo ili pak centri za socijalnu skrb, koji mogu objaviti poveznicu na stranice Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku).

Praćenjem je utvrđeno da sva ministarstva objavljuju zakone i druge propise, ali na različite načine.

Deset ministarstava, čije se internetske stranice nalaze u sklopu središnjeg državnog portala gov.hr, to čini unutar podrubrike koja se nalazi u rubrici „Pristup informacijama“, istaknutoj na naslovnici u glavnom izborniku:

TJV	POVEZNICA	
Ministarstvo državne imovine	https://imovina.gov.hr/zakoni-i-ostali-propisi/1298	„Zakoni i ostali propisi“ – prema vrsti akata
Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja	https://mgipu.gov.hr/zakoni-i-ostali-propisi/88	„Zakoni i ostali propisi“ – prema područjima
Ministarstvo hrvatskih branitelja	https://branitelji.gov.hr/zakoni-i-ostali-propisi/859	„Zakoni i ostali propisi“ – prema vrsti akata
Ministarstvo poljoprivrede	https://poljoprivreda.gov.hr/zakoni-i-propisi/102	„Zakoni i propisi“ – prema područjima
Ministarstvo pravosuđa	https://pravosudje.gov.hr/pristup-informacijama-6341/zakoni-i-ostali-propisi/zakoni-i-propisi-6354/6354	„Zakoni i propisi“ – prema područjima
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	https://razvoj.gov.hr/zakoni-i-ostali-propisi/1878	„Zakoni i ostali propisi“ – prema ustrojstvenim jedinicama

Ministarstvo turizma	https://mint.gov.hr/propisi/3278	„Propisi“ – podrubrike „Propisi iz turizma (s podzakonskim propisima)“ i „Ostali propisi“
Ministarstvo unutarnjih poslova	https://mup.gov.hr/zakoni-i-ostali-propisi/230	„Zakoni i ostali propisi“ – prema područjima
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	https://mzoe.gov.hr/propisi-i-medjunarodni-ugovori-2393/2393	„Propisi i međunarodni ugovori“ – prema područjima
Ministarstvo zdravstva	https://zdravlje.gov.hr/pristup-informacijama/zakoni-i-ostali-propisi/1472	„Zakoni i ostali propisi“ – podrubrike „Zakoni“ i „Uredbe i direktive“, unutar kojih su zasebna područja

Dva ministarstva, čije se internetske stranice također nalaze u sklopu središnjeg državnog portala gov.hr, to čini unutar podrubrike koja se nalazi u rubrici „O Ministarstvu“:

TJV	POVEZNICA	
Ministarstvo uprave	https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/12963	„O Ministarstvu“ – „Ustrojstvo“ – propisi objavljeni u podrubrikama ustrojstvenih jedinica
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	https://mzo.gov.hr/o-ministarstvu/kutak-za-djelatnike-u-znanosti-i-obrazovanju-1719/dokumenti-zakonski-i-podzakonski-akti/1696	„O Ministarstvu“ – „Kutak za djelatnike u znanosti i obrazovanju“ – „Dokumenti, zakonski i podzakonski akti“ – propisi objavljeni po područjima

Tri ministarstva to čini u sklopu jedne zasebne rubrike izdvojene na naslovnici, u glavnom izborniku:

TJV	POVEZNICA	
Ministarstvo financija	http://www.mfin.hr/hr/zakonodavstvo	„Zakoni i propisi“ – prema područjima
Ministarstvo kulture	https://www.min-kulture.hr/propisi/	„Propisi“ – prema područjima
Ministarstvo obrane	https://www.morh.hr/kategorija/zakoni/	„Zakoni i strategije“ – „Zakoni“

Pet ministarstava to čini u sklopu zasebnih rubrika, odnosno tematskih sekcija na internetskoj stranici:

TJV	KOMENTAR
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	propisi objavljeni po rubrikama i podrubrikama po područjima
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	propisi objavljeni u tri rubrike prema područjima („More“, „Promet“, „Infrastruktura“)
Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	za svako područje objavljen „Katalog zakona i propisa“

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	dio propisa objavljen unutar različitih rubrika i podrubrika prema područjima, dio u zasebnoj podrubrici „Zakoni, uredbe i pravilnici“ http://www.mvep.hr/hr/dokumenti-i-obrasci/dokumenti/zakoni-i-uredbe/
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	podrubrike unutar rubrike „Istaknute teme“ – objavljeni propisi unutar podrubrika posvećenih zakonodavnom okviru

S obzirom na utvrđene rezultate praćenja objave informacija propisanih točkom 1. članka 10. Zakona na njihovim službenim internetskim stranicama, izdvajaju se sljedeće **preporuke ministarstvima:**

1. Središnja tijela državne uprave trebala bi uskladiti način objave zakona i drugih propisa, odnosno trebala bi na unificirani način objavljujati predmetne informacije, pri čemu *primjer dobre prakse* predstavljaju ministarstva čije se internetske stranice nalaze u sklopu središnjeg državnog portala gov.hr i koja zakone i propise objavljuju na lako pretraživ način, unutar podrubrike koja se nalazi u rubrici „Pristup informacijama“.

2. Ispunjenje zakonske obveze u cijelosti podrazumijeva objavu zakona i drugih propisa s punim nazivom i u cijelosti, s poveznicom na podstranicu Narodnih novina ili dodatno u WORD i/ili PDF formatu. Stoga *Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta* trebaju objaviti poveznice na Narodne novine za dio navedenih propisa, a za koje je praćenjem utvrđeno da nisu objavljene poveznice (primjerice, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u podrubrikama „Posredovanje u prometu nekretnina“, „e-Trgovina“, „e-Račun“, „Područje rudarstva“ i „Područje opreme pod tlakom“ nema objavljene sve poveznice na Narodne novine).

3. Zakone i druge propise potrebno je objavljujati pregledno, na lako pretraživ način, stoga je preporuka da se *Ministarstvo obrane*, koje zakone i podzakonske propise objavljuje na jednom mjestu nesortirano i na način koji nije lako pretraživ, uskladi s navedenim. Naime, takav način objave bi trebalo izbjegavati jer, iako se na taj način tražene informacije i dokumenti objavljuju, pristup istima je zapravo otežan jer je korisniku potrebno dosta vremena i truda da među velikom količinom informacija pronađe onu koja mu je potrebna, osobito ako je zakon ili drugi akt izmijenjen (npr., u slučaju predmetnog Ministarstva - 15 stranica arhive). Također, preporuka je da *Ministarstvo znanosti i obrazovanja* zakone i propise ne objavljuje unutar rubrike naziva „Kutak za djelatnike u znanosti i obrazovanju“, odnosno da izvrši preimenovanje predmetne rubrike, budući da je riječ o informacijama koje su značajne i od interesa za širu javnost, a ne samo za djelatnike u znanosti i obrazovanju.

Upućujemo predmetna ministarstva da žurno usklade svoje postupanje sa Zakonom te na pravilan način na svojim internetskim stranicama objave informacije propisane točkom 1. članka 10. Zakona.